

Buddhistické koncily a pálijský kánon

sangíti – dosl. „souzpěv“

1. koncil – svolal Mahákášjapa do Rádžagrhy – tradiční místo setkávání sanghy, vhodné pro askety a siddhy.

Siddha – asketa oplývající nadpřirozenými silami *siddhi*

Mahákášjapa se dotazoval mnicha Upáliho na kázeň – (1) *Vinajapitaka* a Ánandy na Buddhovy rozpravy – (2) *Sútrapitaka*

Tripitaka – Trojí koš nauky

(3) *Abhidharmapitaka* - koš komentářů, „scholastiky“, „to, co bylo přidáno k dharmě“.

Kritika Ánandy na koncilu – nedosáhl arhatství, podpořil ženský řád, nepožádal Buddhu o odklad odchodu do nirvány... aj.

(1) *Vinajapitaka* – „koš kázně“

227 pravidel pro mnichy, 311 pravidel pro mnišky

Prátimókša

(2) *Sútrapitaka* – „koš nauky“

5 sbírek (*nikája*)

- 1) Díghanikája – „dlouhé“ sútry, Maháparinibbáanasutta
- 2) Madždžhimanikája – středně dlouhé sútry
- 3) Samjutanikája – sbírka sdružených rozprav (např. Dhammačakkapavattanasutta)
- 4) Anguttaranikája – sbírka „číslovaných“ rozprav
- 5) Khuddakanikája – „krátké rozpravy“, obsahuje různorodé texty:

Dhammapadam (český př. Vincenc Lesný, Karel Werner) – „cesta dharmy“.

Thérigatá – „zpěvy starých mnichů“, Thérigatá – „zpěvy starých mnišek“

Džátaky – příběhy minulých Buddhových životů, vystupuje zde pod označením Bódhisattva (český překlad Otakar Pertold, Dušan Zbavitel)

Milindapañha – Otázky Milindovy (český př. Vladimír Miltner) rozhovor krále Menandra a mnicha Nágasény

2. koncil – odehrál se 386 př.n.l. ve Vaišáli, příčinou byl pokles kázně vaišálských mnichů, které kritizoval Ánandův žák Jašas.

3. koncil – odehrál se okolo 244 př.n.l. za krále Ašóky

Příčinou bylo zpochybnění ideálu arhatství – 5 tezí mnicha Bhadry Mahádévy, podle nějž arhat může:

- 1) být sveden dcerami Máry a mít erotické sny, včetně ejakulace ve spánku
- 2) může být neznalý v některých záležitostech nauky a nezabíval se tak plně *avidjá*
- 3) může být na pochybách ohledně nauky

- 4) může získat poučení od druhých – díky cizí pomoci může pokročit na cestě k vysvobození
- 5) může dosáhnout pokroku na cestě pronesením magické průpovědi *dháraní/mantra*

Většina mnichů s tezí souhlasila, ale někteří ne – došlo k rozdělení na dvě školy:
mahásanghika – „velká sangha“

thérové/sthavirové - théraváda